

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای تخصصی رشته طب کودکان

عنوان:

بررسی یافته های اکوکاردیوگرافیک در بیماران مبتلا به تب
خانوادگی مدیترانه ای زیر ۱۶ سال درمانگاه کوثر اردبیل

نگارش

نسیم احمدی سپهری

اساتید راهنمای

دکتر لیلا محبوبی

دکتر فرامرز اجری خامسلو

اساتید مشاور

دکتر بابک صندوقچیان شتربانی

دکتر سهراب ایرانی‌پور

۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۲۲۲

تقدیم به :

پدر ، مادر و همسر عزیزم
که در تمام مراحل زندگی همواره یاوری دلسوز و
پشتیبانی محکم برایم بوده اند و
وجودشان مایه دلگرمی من می باشد.

با تشکر از:

از استاد گرامی دکتر محبوبی و دکتر اجری
خامسلو

به خاطر یاری ها و راهنمایی های بی چشم داشت
ایشان که بسیاری از سختی ها را برایم آسان تر
نمودند.

فهرست مطالب

۱	چکیده
۳	فصل اول: مقدمه
۴	۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق
۱۱	۱-۲- اهداف و سوالات طرح
۱۱	۱-۲-۱- هدف کلی پژوهش
۱۱	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی پژوهش
۱۲	۱-۲-۳- فرضیات یا سوالات پژوهش
۱۳	۱-۳- تعریف واژه های اختصاصی
۱۴	فصل دوم: بررسی متون
۱۵	۱-۲- بررسی متون
۱۹	فصل سوم: مواد و روش کار
۲۰	۱-۳- نوع مطالعه
۲۰	۲-۳- جامعه آماری
۲۰	۳-۳- روش نمونه گیری
۲۰	۳-۴- محل و مدت انجام مطالعه
۲۱	۳-۵- معیارهای ورود به مطالعه
۲۱	۳-۶- معیارهای خروج از مطالعه (عدم ورود به مطالعه)
۲۱	۳-۷- روش اجرا
۲۵	۳-۸- ملاحظات اخلاقی
۲۶	۳-۹- تجزیه و تحلیل آماری
۲۷	فصل چهارم: نتایج
۲۸	۴-۱- اطلاعات بیماران
۳۶	فصل پنجم: بحث
۳۷	۱-۵- بحث
۴۲	۲-۵- پیشنهادات
۴۳	۳-۵- نتیجه گیری
۴۴	منابع

فهرست جدول ها

عنوان	شماره صفحه
جدول ۱-۴ مشخصات بیماران:	۳۰
جدول ۲-۴ میانگین index tei در انواع ژنتیک	۳۲
جدول ۳-۴ پراکندگی در گیری دریچه در ارتباط با ژنتیک	۳۳
جدول ۳-۴ یافته های پالس داپلر	۳۴

فهرست نمودار ها

عنوان	شماره صفحه
نمودار ۱-۴ پراکندگی جنسیت:	۲۹
نمودار ۲-۴ فراوانی جهش های ژنی :	۳۲
جدول ۳-۴ نارسایی دریچه ای قلب:	۳۳
نمودار ۴-۴.پراکندگی Tei index	۳۵
نمودار ۵-۴پراکندگی E/A	۳۶

اختصارات

BP: Blood pressure

MR: Mitral valve regurgitation

TR: Tricuspid valve regurgitation

FMF: Familial Mediterranean fever

WBC: White blood cell

RBC: Red blood cell

ESR: Erythrocyte sedimentation Rate

CRP:C-Reactive protein

PI:pulmonary insufficiency

TAPSE:tricuspid annular plane systolic excursion

DT: Deceleration time

LV:left ventricle

RV:right ventricle

EPSS:E point septal separation

PH:pulmonary hypertension

LVEF: Left ventricular Ejection Fraction

MPI: Myocardial performance index

Hb:hemoglobin

FS: Fractional shortening

TDI:Tissue Doppler imaging

ICT:Isovolumetric contraction time

IRT:Isovolumetric relaxation time

چکیده

زمینه: تب مدیترانه ای خانوادگی (Familial Mediterranean fever (FMF) یک بیماری خودالتهابی ارثی با توارث اتوژومال مغلوب می باشد که با حملات راجعه تب و التهاب سطوح سروزی مختلف (پلی سروزیت) مشخص می شود.

هدف: تعیین یافته های اکو کاردیوگرافی در بیماران مبتلا به تب مدیترانه ای خانوادگی با سن زیر ۱۶ سال.

مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی از ۴۰ بیماران مبتلا به تب مدیترانه ای خانوادگی ، براساس اهداف مطالعه اطلاعات لازم در قالب فرم مخصوص جمع اوری داده ها انجام شده و در گام دوم، اطلاعات مورد نیاز برای هر بیمار شامل سن، جنس، قد، وزن، مدت زمان ابتلا به بیماری، و تظاهرات بیماری و یافته های ژنتیکی جمع آوری شد. همچنین پارامترهای pulmonary ، Myocardial performance index بیماران اکوکاردیوگرافیک pericadial effusion, ejection fraction, hypertension و تغییرات عروق بزرگ قلب، left ventricle mass، مورد بررسی قرار گرفت. جهت تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده شد..

نتایج: میانگین سنی بیماران $۳/۱۹ \pm ۱۱/۲۳$ بود. ۲۳ نفر (۵۸٪) از بیماران پسر و ۱۷ نفر (۴۲٪) از بیماران دختر می باشد... از بیماران Myocardial performace index نرمال داشتنند اختلال عملکرد دیاستولیک بطن چپ در ۱۵ درصد از بیماران مشاهده شد. LVEF ، LVSF در محدوده نرمال بود. اختلال عملکرد سیستولیک مشاهده نشد. در صدای بیماران تغییرات دریچه نداشتنند. تنها در ۲ مورد (۵٪) از بیماران Mild TR و در ۳

مورد(۷/۵) از بیماران Mild PI مشاهده شد. بیشترین میزان درگیری دریچه در فنوتیپ ژنتیکی E148Q در MPI مختل مشاهده شد. ۴ مورد از بیماران موتاسیون ژن M694V در Pulmonary Hypertension و درگیری پریکاردی و افیوزن پریکارد مشاهده شد. کاردیومیوپاتی گزارش نشد. میانگین LV mass index بیماران مورد مطالعه در محدوده نرمال بود . MPI مختل ارتباط معناداری با سن و جنس ندارد.نسبت E/A در تمامی بیماران مورد مطالعه نرمال بود .

نتیجه‌گیری: بررسی ها نشان داد که ۱۲/۵ درصد بیماران FMF مورد مطالعه نارسایی دریچه ای قلب دارند و در حدود ۱۵ درصد از بیماران اختلال دیاستولی مشاهده شد ولی رابطه معناداری وجود نداشت، بنابراین اکوکاردیوگرافی قلبی در بیماران FMF به عنوان یک روش کمکی می تواند کمک کننده باشد.

کلمات کلیدی: اکوکاردیوگرافی، تب مدیترانه ای خانوادگی ، کودکان، موتاسیون